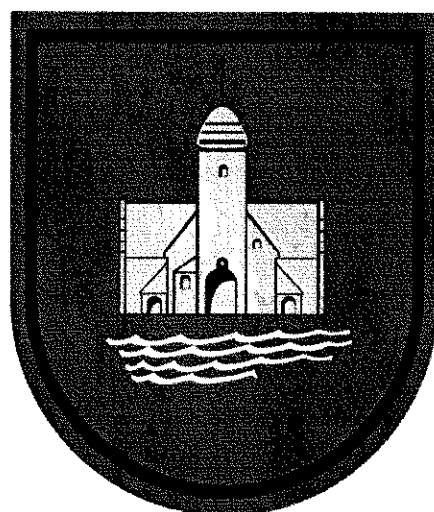

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Somoninie
za 2024 rok**

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie przedkłada roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2024 rok.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie funkcjonuje jako jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego. Na poziomie lokalnym wykonuje zadania skierowane na wsparcie i poprawę warunków życia mieszkańców Gminy Somonino. Działania Ośrodka są zbieżne z lokalną polityką społeczną i zgodne z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Somonino.

Podstawowym aktem prawnym na podstawie którego funkcjonuje ośrodek jest **ustawa o pomocy społecznej**. Ponadto w Ośrodku realizowane są zadania wynikające z innych aktów prawnych tj.:

- 1) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 3) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 4) ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 5) ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- 6) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 7) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 8) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 9) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- 10) ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- 11) ustawy o cudzoziemcach,
- 12) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- 13) ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- 14) ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- 15) ustawy o dodatku osłonowym,
- 16) ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- 17) ustawa o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego,
- 18) Prawa ochrony środowiska,
- 19) Ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- 20) Kodeksu pracy,

- 21) Kodeksu Postępowania Administracyjnego,
- 22) Prawa Zamówień Publicznych
- 23) Ustawy o zakładowym funduszy świadczeń socjalnych.

1. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie, jako jednostka sektora finansów publicznych, z mocy art. 3 ustawy o pomocy społecznej „wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”. Ustawa o pomocy społecznej wyraźnie wskazuje, że celem pomocy społecznej nie jest wyręczanie obywateli w rozwiązywaniu ich trudnej, a czasem nawet krytycznej sytuacji życiowej a wspieranie w podejmowanych przez nich wysiłkach na rzecz poprawy sytuacji życiowej. Proponowane przez pracowników Ośrodka działania naprawcze, czy zapobiegawcze wymagają wspólnego zaangażowania w rozwiązywanie zaistniałych problemów oraz aktywności, odpowiedzialności i prezentowania postawy partnerskiej także przez drugi z podmiotów współdziałania, tj. osobę i rodzinę korzystającą ze wsparcia.

Świadczenia udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu. Rodzaj, forma i rozmiar udzielanych świadczeń odpowiada okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym GOPS. Podstawą do przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega. Pomoc społeczna w pierwszej kolejności obejmuje swymi działaniami osoby i rodziny znajdujące się w najłagodniejszej kondycji życiowej i materialnej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom spełniającym ustawowe kryterium dochodowe, które w 2024 r. wynosiło :

- 1) dla osoby samotnie gospodarującej – **776,00 zł netto**
- 2) dla osoby w rodzinie – **600 zł netto**,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w ustawie lub innych okoliczności uzasadniających udzielanie pomocy społecznej - w szczególności z powodu sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, trudności w integracji cudzoziemców, trudnościach

w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Oferowana przez GOPS w Somoninie pomoc obejmowała w 2024 r. różne formy pomocy pieniężnej, pomoc w naturze, usługi opiekuńcze oraz pracę socjalną, interwencję kryzysową, poradnictwo specjalistyczne i asystenturę rodzin oraz asystenturę osób niepełnosprawnych. Każdorazowo pomoc ta dostosowana była do indywidualnych potrzeb osób i ich rodzin.

GOPS w Somoninie realizuje również zadania z zakresu świadczeń rodzinnych. Obsługa świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej co oznacza, że ciężar finansowy samych świadczeń spoczywa na budżecie państwa. System świadczeń rodzinnych to poza ubezpieczeniowy system świadczeń socjalnych wspierających rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Na świadczenia rodzinne składają się: zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Świadczenia rodzinne przyznawane są na wniosek osoby zainteresowanej na okres zasiłkowy, trwający od listopada do października następnego roku. Prawo do świadczeń rodzinnych uzależnione jest od dochodu. W 2024 roku przysługiwało, jeśli dochód nie przekraczał 674,- zł na osobę w rodzinie, natomiast w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym, jeśli dochód nie przekraczał 764,- zł na osobę w rodzinie.

Kolejną formą wsparcia realizowaną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ta pomoc finansowa świadczona jest zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i przysługuje w przypadku braku możliwości wyegzekwowania zasądzonych alimentów. Warunkiem uzyskania świadczenia z funduszu jest złożenie odpowiedniego wniosku oraz spełnienie kryterium dochodowego, które w 2024 roku wynosiło 1.209,- zł na osobę w rodzinie. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznawane jest na okres 1 roku, od października do września następnego roku.

Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Somoninie powierzono obsługę Karty Dużej Rodziny. Realizacja zadania odbywa się w oparciu o Ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z trojgiem lub więcej dzieci, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze

karty mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karty wydawane są na wniosek osób uprawnionych.

GOPS w Somoninie jest siedzibą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Do zadań ośrodka należy obsługa administracyjna zespołu.

W 2024 roku pracownicy ośrodka kontynuowali realizację takich zadań jak: udzielanie wsparcia dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, zgodnie z obowiązującą „specustawą”; dodatek osłonowy - świadczenie dla osób najbardziej potrzebujących na pokrycie części kosztów energii oraz rosnących cen żywności, oraz dodatek gazowy, stanowiącego refundację podatku VAT dla osób najbardziej potrzebujących, którzy ogrzewają dom lub mieszkania gazem ziemnym.

Formy udzielanej pomocy ulegają ciągłej modyfikacji. Zmienia się również katalog beneficjentów pomocy społecznej. Dynamiczne zmiany na arenie politycznej odciskają swoje piętno również w dziedzinie polityki społecznej. Z tego względu kadra pomocy społecznej zmuszona jest nadążać za postępującymi zmianami i nieustannie podnosić swoje kompetencje i kwalifikacje.

W 2024 roku Ośrodek otrzymał zupełnie nowe zadanie, jakim była realizacja bonu energetycznego, jednorazowego świadczenia, służącego wsparciu obywateli w opłaceniu rachunków za energię elektryczną.

2. Struktura organizacyjna w Gminnym Ośrodku

Pomocy Społecznej

Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy o pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Somoninie zatrudnionych było 15 pracowników, w tym 5 pracowników socjalnych wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej na 2000 mieszkańców lub 50 rodzin powinien być zatrudniony 1 pracownik socjalny. W naszej gminie 1 pracownik socjalny ma pod opieką 2.195 mieszkańców. Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe. Pracownicy brali udział w szkoleniach i konferencjach, zarówno w formie stacjonarnej, jak i on - line, które pogłębiały umiejętności zawodowe oraz pozwoliły na rozwój osobisty, jak również korzystali z superwizji pracy własnej prowadzonej przez certyfikowanego superwizora.

Wewnętrzny podział organizacyjny przedstawia poniższa tabela.

Dział	Stanowisko pracy	etat	Ilość osób pracujących	Urlopy wychowawczy/ macierzyński
Administracja	Kierownik	1	1	
	Główny księgowy	½	1	
	Aspirant pracy socjalnej	1	1	
	Referent ds. kancelarii	1	1	1
	Informatyk	½	1	
	Obsługa kasy	zlecenie	1	
	Stanowisko ds. inwentaryzacji	zlecenie	1	
	Stanowisko ds. płac	zlecenie	1	
	Obsługa prawna	zlecenie	1	
	Obsługa BHP	zlecenie	1	
	Sprzątaczką	zlecenie	1	
Pomoc Środowiskowa	Starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator	1	1	
	Specjalista pracy socjalnej	3	3	
	Starszy pracownik socjalny	1	1	
	Psycholog	zlecenie	1	
	Asystent rodziny	2	2	
	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	zlecenie	11	
	Opiekun w ramach programu „Opieka wytchnieniowa”	zlecenie	5	
Opiekun w ramach usług sąsiedzkich	zlecenie	6		
Świadczenia rodzinne	Starszy inspektor ds./ świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	1	1	
	Starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych	1	1	

3. Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie w 2024 roku na realizację zadań własnych i zadań zleconych wydatkował kwotę **15.445.886,35 zł.**, z czego:

- ze środków budżetu gminy: **3.626.193,21 zł**
- ze środków budżetu państwa: **11.819.693,14 zł**

Strukturę zrealizowanych wydatków w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Klasyfikacja budżetowa		Ogółem wykonanie wydatków w 2024 r.	w tym:	
			Środki budżetu gminy	Środki budżetu państwa
85195	Pozostała działalność	606,99	0,00	606,99
85202	Domy pomocy społecznej	861.577,62	861.577,62	0,00
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy	9.998,63	3.998,64	5.999,99
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	75.835,66	0,00	75.835,66
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	196.819,99	169.199,12	27.620,87
85215	Dodatek mieszkaniowy	161.238,24	161.238,24	0,00
	Bon energetyczny	479.331,21	0,00	479.332,21
85216	Zasiłki stałe	696.516,28	76.768,28	619.748,00
85219	Ośrodki pomocy społecznej	1.403.554,29	1.307.231,69	96.322,60
85228	Usługi opiekuńcze, w tym sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze	296.950,92	121.387,35	164.083,57
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	179.962,74	55.962,74	124.000,00
85295	Dodatek osłonowy, program POMOST, Ostrzyckie wędkowanie	557.358,96	4.000,00	553.358,96
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenie wychowawcze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego,	9.526.856,83	8.500,00	9.518.356,83
85503	Karta Dużej Rodziny	819,99	0,00	819,99
85504	Wspieranie rodziny	221.749,91	161.643,05	60.106,86
85508	Rodziny zastępcze	391.730,15	391.730,15	0,00
85510	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	302.956,33	302.956,33	0,00
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów zgodnie z przepisami ustawy ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	82.020,61	0,00	82.020,61
RAZEM:		15.445.886,35	3.626.193,21	11.819.693,14

Wśród zrealizowanych dochodów GOPS za 2024 rok wyróżniamy dochody, które pozostają do dyspozycji gminy i gmina przeznacza je na swoje wydatki oraz dochody, które zgodnie z procentowym udziałem określonym w ustawach stanowią dochód gminy oraz są odprowadzone do budżetu państwa.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie odprowadził do budżetu gminy dochody w wysokości 104.942,62 zł. – dane ze sprawozdania Rb-27s na dzień 31.12.2024 r.

Strukturę zrealizowanych dochodów w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Klasyfikacja budżetowa		Ogółem wykonanie dochodów w 2024 r.
85202	Domy pomocy społecznej	37.864,92
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	46.303,50
85219	Ośrodki pomocy społecznej	450,00
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	20.324,20
RAZEM:		104.942,62

Dochody pozostające w dyspozycji gminy pochodzą z tytułu: odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze, schronienie oraz pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej oraz z tytułu terminowego regulowania zobowiązania podatkowego.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie odprowadził do budżetu gminy dochody w wysokości 292.673,07 zł. – dane ze sprawozdania Rb-27zz na dzień 31.12.2024 r.

Klasyfikacja budżetowa		Ogółem wykonanie dochodów w 2024 r.	w tym:	
			Dochody które pozostają w gminie	Dochody które odprowadzane są do budżetu państwa
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	19.282,60	964,12	18.318,48
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	273.270,47	65.258,72	208.011,75
85503	Karta Dużej Rodziny	120,00	6,00	114,00
RAZEM:		292.673,07	66.228,84	226.444,23

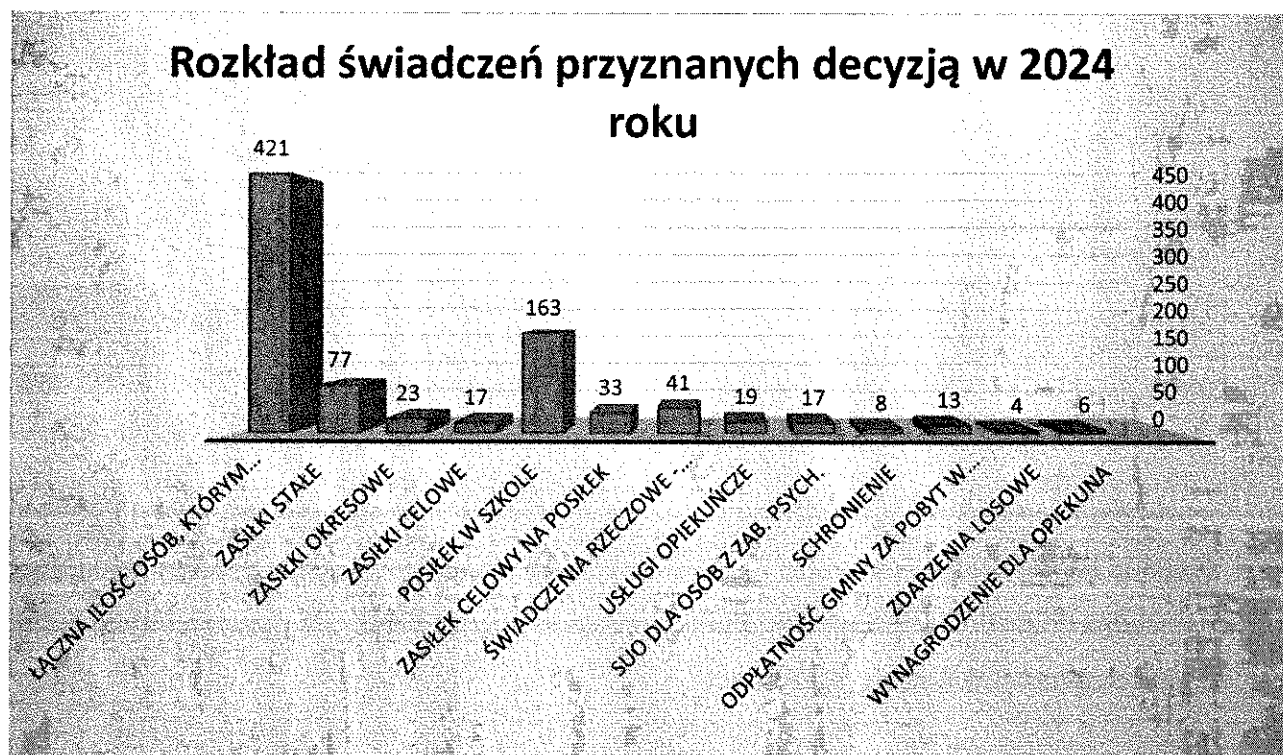
Do dochodów, które zgodnie z procentowym udziałem określonym w ustawach stanowią dochód gminy oraz są odprowadzone do budżetu państwa zaliczamy przede wszystkim dochody uzyskane z tytułu spłaty zaległości przez dłużnika alimentacyjnego (z tytułu funduszu alimentacyjnego wg. podziału 40% dochód gminy, 60% dochód budżetu państwa, odsetki - 100% dochód budżetu państwa; z tytułu zaliczki alimentacyjnej wg. podziału 50% dochód gminy, 50% dochód budżetu państwa), odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (5% dochód gminy, 95% dochód budżetu państwa) oraz z tytułu opłaty za wydanie elektronicznej Karty Dużej Rodziny (5% dochód gminy, 95% dochód budżetu państwa).

4. Świadczenia pomocy społecznej

4.1. Struktura korzystających z pomocy

W 2024 r. w ramach zadań własnych i zleconych GOPS w Somoninie przyznał decyzją świadczenia 421 osobom, co stanowiło 231 rodzin. Łączna liczba osób w tych rodzinach wynosiła 570.

Rozkład rodzaju udzielonych świadczeń w stosunku do ogólnej liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenia przedstawia poniższy wykres.

Poza świadczeniami finansowymi GOPS w Somoninie świadczy również szeroko rozumianą pracę socjalną, która jest istotą pracy pracownika socjalnego. Praca socjalna, jako świadczenie z pomocy społecznej nie wymaga wydawania decyzji. W 2024 roku pracą socjalną objęto łącznie 62 rodziny, a liczba osób w tych rodzinach wynosiła 144.

Rzeczywisty rozmiar udzielanego w 2024 roku wsparcia, tj.: liczbę rodzin i osób w tych rodzinach przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj pomocy		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych - OGÓLEM		199	486
w tym:	<i>świadczenia pieniężne</i>	111	194
	<i>świadczenia niepieniężne</i>	88	292
Odpłatność gminy za pobyt w DPS		13	13
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych – OGÓLEM		21	79
W tym:	<i>Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi</i>	15	73
	<i>Wynagrodzenie dla opiekuna przyznane przez sąd</i>	6	6
Pomoc udzielana rodzinom i osobom wyłącznie w ramach pracy socjalnej		43	121
Łącznie objęto wsparciem:		276	699

Liczba mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy Somonino na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 10 974 osoby. Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Somonino przyjąć należy, iż **pomocą objęto 6,4% ogółu mieszkańców Gminy Somonino.**

Dominujące problemy społeczne na terenie Gminy Somonino, na podstawie których przyznawane były świadczenia pomocy społecznej w 2024 roku przedstawia poniższa tabela.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	126	310
Sieroctwo	1	1
Bezdomność	13	15
Bezrobocie	30	78
Niepełnosprawność	121	268
Długotrwała lub ciężka choroba	117	291
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym:	61	281
• rodziny niepełne	17	63
• rodziny wielodzietne	44	279
Przemoc w rodzinie	5	23
Alkoholizm	15	23
Narkomania	2	2
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	4
Zdarzenie losowe	4	4

Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin i osób w rodzinach w poszczególnych czynnikach dysfunkcyjnych. Należy zauważyć, że w jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja i z tego względu liczby rodzin i osób nie sumuje się. W 2024 roku dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było ubóstwo. Z tej przyczyny wsparciem objęto 126 rodzin. Kolejny powód korzystania z pomocy stanowiły niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba, w tym zakresie udzielono

wsparcia odpowiednio 121 i 117 rodzinom. Istotną grupę odbiorców świadczeń stanowiły rodziny borykające się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Analizując przesłanki udzielanej pomocy w zestawieniu z ilością osób w rodzinach, stwierdzić należy, że największą grupę osób objętych wsparciem stanowiły osoby borykające się z problemem ubóstwa, długotrwałej choroby i niepełnosprawności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, głównie w rodzinach wielodzietnych i niepełnych.

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych jest problemem złożonym, rozpatrywanym na wielu płaszczyznach, m. in.: w aspekcie rozpadu czy kryzysu rodziny, jako problem moralny, jako problem braku zabezpieczenia socjalnego, jako problem wykluczenia społecznego czy w końcu jako problem społeczny. Wielość problemów, z jakimi zmagają się całe rodziny sprawia, że rośnie potrzeba skutecznego przeciwdziałania i walki z takimi zagrożeniami. Wsparcie rodzin doświadczających sprzężonych problemów staje się priorytetem polityki społecznej i istotą pracy socjalnej.

4.2. Charakterystyka świadczeń z pomocy społecznej

Dane w poniższej tabeli szczegółowo obrazują formy pomocy, liczbę osób którym przyznano decyzją świadczenia, liczbę rodzin i osób w rodzinie w odniesieniu do poszczególnych form pomocy oraz kwoty udzielonych świadczeń. Łączna liczba rodzin i osób nie sumuje się, gdyż niektóre rodziny korzystają jednocześnie z różnych form wsparcia.

Po przeanalizowaniu tabeli stwierdzić można, że w 2024 r. największą grupę świadczeniobiorców, tj. 38,72% z ogólnej liczby korzystających stanowią osoby, którym przyznano pomoc w formie posiłku. Kolejna grupa 21,62% to osoby którym przyznano zasiłki celowe. Zasiłki stałe otrzymało 18,29% ogółu świadczeniobiorców, tutaj aż 85,71% stanowiły osoby samotnie gospodarujące. Zasiłek okresowy przyznano 5,46% świadczeniobiorców. Nieliczne grupy wśród klientów ośrodka stanowiły osoby którym przyznano inne formy pomocy i tak 4,51% to osoby korzystające z usług opiekuńczych a 4,04% ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 3,09% to osoby za które ośrodek ponosił opłaty za pobyt w DPS; 1,9 % stanowiły osoby wymagające schronienia, natomiast najmniejszy odsetek - 1,43% osób wypłacono wynagrodzenie dla opiekuna, przyznane przez sąd oraz 0,95% to pomoc udzielona z powodu zdarzenia losowego.

Formy pomocy		Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM		421	X	2 161 771	233	578
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM		77	835	696 516	75	91
w tym przyznane dla osoby samotnie gospodarującej		66	729	630 096	66	66
pozostającej w rodzinie		11	106	66 424	9	25
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM		23	72	27 621	23	51
w tym z powodu	<i>bezrobocia</i>	3	4	1 552	3	3
	<i>długotrwałej choroby</i>	14	42	19 124	14	31
	<i>niepełnosprawności</i>	4	19	3 831	4	10
	<i>innych niż wymienione powyżej</i>	2	7	3 114	2	7
ZASIŁKI CELOWE – OGÓŁEM		91	X	66 613	85	109
w tym:	<i>w tym zasiłki celowe specjalne</i>	5	5	1 400	5	11
	<i>produkty żywnościowe przyznane doraźnie lub w syt. kryzysowych</i>	41	41	36 863	39	41
	<i>Zasiłki celowe na zakup lub sporządzenie posiłku</i>	33	74	23 800	29	33
	<i>Inne niż wymienione powyżej</i>	12	x	4 550	12	24
POSIŁEK		163	18 838	115 300	71	368
USŁUGI OPIEKUŃCZE		19	1 830	81 243	19	24
<i>w tym usługi sąsiedzkie</i>		9	667	18 743	9	12
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI		17	1 683	156 470	15	73
SCHRONIENIE		8	X	103 570	8	8
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ		13	155	861 578	13	13
ZDARZENIA LOSOWE		4	4	21 000	4	9
WYNAGRODZENIE NALEŻNE OPIEKUNOWI Z TYTUŁU SPRAWOWANIA OPIEKI PRZYZNANE PRZEZ SĄD		6	72	31 860	6	6

Analizując finansowanie poszczególnych form pomocy zauważyć można, że największą część budżetu, bo aż 39,86% stanowi odpłatność za pobyt w DPS, następnie 32,22% to zasiłki stałe. W dalszej kolejności, na poziomie 7,24% budżetu plasuje się finansowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na poziomie 5,33% zapewnienie posiłku, a 4,79% - schronienie dla osób bezdomnych. Na sfinansowanie usług opiekuńczych przeznaczono 3,76 %, zasiłków celowych 3,08% a na wynagrodzenie dla opiekunów 1,47 %. Najmniejszy odsetek stanowiły zasiłki okresowe 1,28% oraz zdarzenia losowe 0,97%.

4.3. Świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie w 2024 roku

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można **świadczenia pieniężne** pomocy społecznej oraz **świadczenia niepieniężne** pomocy społecznej, które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

4.3.1. Świadczenia pieniężne

Do **świadczeń pieniężnych** realizowanych przez Ośrodek w 2024 roku należały:

- Zasiłki stałe,
- Zasiłki okresowe,
- Zasiłki celowe w tym specjalne zasiłki celowe, zasiłki celowe w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”,
- Zdarzenia losowe,
- Wynagrodzenie dla opiekuna.

Ilość oraz kwoty wypłaconych świadczeń pieniężnych, jak również ilość odbiorców świadczeń przeanalizowano na podstawie powyższej tabeli. W ostatnim roku, zaobserwowano spadek (o 17,28%) ogólnej liczby osób korzystających z pomocy pieniężnej Ośrodka.

Ilość osób korzystających z zasiłków stałych od ubiegłego roku nie uległa znaczącym zmianom (wzrost o 1,32%). Zauważalny jest natomiast spadek osób korzystających z zasiłków okresowych i celowych. W przypadku zasiłków okresowych nastąpił spadek o 39,95% natomiast zasiłków celowych o 18,02%. W porównaniu do ubiegłego roku wzrosła ilość przyznanych zasiłków z powodu zdarzeń losowych, w 2024 roku wsparcia udzielono czterem rodzinom, podczas gdy w 2023 roku były to 2 rodziny. Liczba osób korzystających z wynagrodzenia dla opiekuna nie uległa zmianom.

Mimo zmniejszającej się ilości świadczeniobiorców kwoty wypłacanych świadczeń wzrosły. Wyjątek stanowią zasiłki okresowe i zdarzenia losowe, bowiem kwota wydatkowana na te świadczenia zmalała. W 2024 roku wydatkowano na zasiłki okresowe o 18.329 zł (39,95%) mniej niż w 2023 roku a na zasiłki z powodu zdarzeń losowych o 2.719 zł (11,46%) mniej. Powodu takiego stanu rzeczy upatrywać można w systematycznym podwyższaniu wynagrodzeń (wzrost najniższej krajowej) oraz innych świadczeń emerytalno – rentowych czy socjalnych (np. świadczenie pielęgnacyjne), które następują szybciej niż wzrost kryterium dochodowego w pomocy społecznej.

Najbardziej zauważalny był wzrost wydatków ponoszonych na zasiłki stałe – wydatkowana kwota wzrosła o 197.289 zł (wzrost aż o 39,52%). Powodem tego była wprowadzona zmiana sposobu naliczania świadczenia. Dotychczas zasiłek stały wypłacano w wysokości różnicy pomiędzy 100% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie a dochodem tej osoby, od stycznia 2024 r. świadczenie przyznawane jest w wysokości różnicy pomiędzy 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie a dochodem tej osoby. W 2024 r. nastąpiła również zmiana finansowania tego świadczenia. Dotychczas zasiłki stałe finansowane były w 100% z budżetu państwa, od 2024 r. wymagany jest wkład własny gminy. W 2024 r. przeznaczono na ten cel kwotę 76.768,28 zł co stanowi 11% ogółu zadania.

Nieznacznie wzrosła też kwota wydatkowana zasiłki celowe, nastąpił tu wzrost o 6.704 zł, co stanowi 11,19% w porównaniu do ubiegłego roku. Wynagrodzenie dla opiekuna to świadczenie przyznawane przez sąd. Jest świadczeniem z pomocy społecznej należącym do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez gminę. Ośrodek dokonuje wypłaty wynagrodzenia opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania przez niego opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną. Wynagrodzenie wypłaca się w kwocie ustalonej przez sąd. W roku 2024 GOPS wypłacał to świadczenie dla 6 osób w łącznej kwocie 31.860 zł., w 2023 roku świadczenie wypłacane było również 6 osobom w wysokości 30.407 zł.

4.3.2. Świadczenia niepieniężne

Drugą kategorią świadczeń pomocy społecznej są **świadczenia niepieniężne**. Katalog tych świadczeń bardzo szeroki i różnorodny i zajmuje znaczną część działalności ośrodka. Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Ośrodek w 2024 roku należały:

- **Praca socjalna**

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma na celu zaspokajanie ich potrzeb, lepsze dostosowanie do zasad życia społecznego, poprawę pozycji społecznej. Może być sposobem przywracania harmonii w życiu jednostki i jej relacjach z grupą społeczną lub metodą rozwiązywania problemów społecznych. Praca socjalna to także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu. Praca socjalna jest świadczeniem pomocy społecznej niezależnym od dochodu rodziny. W roku 2024 pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w 62 rodzinach korzystających z pomocy społecznej, co oznacza, że 22,46% rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka objęte było pracą socjalną.

- **Poradnictwo specjalistyczne**

Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Realizacją tego zadania zajmują się głównie pracownicy ośrodka w tym pracownicy socjalni i psycholog przy współpracy m.in. pedagogów i psychologów szkolnych, lekarzy, terapeutów oraz kuratorów.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie zatrudniał na zlecenie psychologa. Ze wsparcia specjalistycznego – psychologicznego skorzystało 62 rodziny (144 osoby w rodzinach).

- **Zapewnienie posiłku**

Zadanie to realizowane jest głównie ze środków Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028. Celem programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Zgodnie z wytycznymi pomoc przyznawana może być w jednej z trzech form:

- posiłek,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności,
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

W 2024 roku Ośrodek kontynuował realizację I i II modułu programu, zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Somonino, podjętą w grudniu 2018 r. Wsparcie w ramach programu przyznawano w trzech formach:

- 1) finansowanie dożywiania dzieci w szkołach
- 2) przyznanie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności
- 3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych

Dożywianie w formie ciepłego posiłku - obiadu realizowano w 16 placówkach oświatowych, tj. 10 szkołach i 6 przedszkolach, z czego 6 placówek mieściło się na terenie naszej gminy a 10 poza terenem gminy.

Drugą formę realizacji programu – pomoc finansową na zakup posiłku lub żywności kierowano w głównej mierze do osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.

W 2024 roku przyznano również świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. Paczki żywnościowe otrzymało 41 osób z niepełnosprawnością, stałych klientów Ośrodka.

- **Usługi opiekuńcze**

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym sąsiedzkich oraz specjalistycznych, zaś do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej należy organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2024 roku GOPS w Somoninie zorganizował i świadczył usługi opiekuńcze w trzech formach, tj. **usługi opiekuńcze, sąsiedzkie usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.**

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczone były osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a rodzina nie była w stanie tej opieki zapewnić. Obejmowały one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację, oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Świadczeniem tym objęto 10 osób i wydatkowano na ten cel 62.500 zł. Usługi świadczone były przez opiekunki zatrudnione na umowę o pracę (1 etat) oraz na umowę zlecenie 5 osób.

Sąsiedzkie usługi opiekuńcze są nową formą świadczenia pomocy społecznej, która została wprowadzona pod koniec lipca 2023 roku na mocy nowelizacji Ustawy o pomocy społecznej. Doprecyzowano w niej m.in. zapisy dotyczące kwestii świadczenia usług sąsiedzkich jako formy usług opiekuńczych. Gmina Somonino podjęła uchwałę o realizacji tej formy pomocy w lutym 2024 r. Usługi sąsiedzkie są formą wsparcia świadczoną przez osoby blisko mieszkające. W ramach tych usług może być świadczona pomoc, m. in.: w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, prosta podstawowa opieka higieniczno-pielęgnacyjna, czynności podstawowe, które nie wymagają specjalistycznego przygotowania oraz w miarę potrzeb i możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Z usług sąsiedzkich w 2024 roku skorzystało 8 osób. Na realizację tego zadania Gmina Somonino pozyskała środki finansowe w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w kwocie 18.743,- zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi kierowane są do chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne), upośledzonych umysłowo oraz do osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym. Tą formą wsparcia objęto w 2024 roku 16 dzieci i 1 osobę dorosłą i wydano kwotę 156.470,- zł.

Usługi opiekuńcze są świadczeniem odpłatnym. Wysokość odpłatności klienta reguluje odpowiednio, w przypadku zadań własnych – uchwała Rady Gminy, zaś w przypadku zadań zleconych Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W 2024 roku odpłatność świadczeniobiorców za usługi wyniosła 39.606,80 zł, z czego kwota 21.288,32 zł wpłynęła do budżetu gminy, zaś 18.318,48 zł odprowadzono do budżetu państwa.

Ilość osób wymagająca usług opiekuńczych, jak również specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania z roku na rok wzrasta. Jest to zjawisko dostrzegane nie tylko w naszej gminie, ale i w skali całej Polski, a wynika głównie ze zmian demograficznych, jak i zmian kulturowych, gdzie zanika model rodziny wielopokoleniowej. Dlatego też w ostatnim czasie uruchamianych jest wiele programów skierowanych do osób wymagających wsparcia i opieki w miejscu ich zamieszkania, m. in.: opieka wytechnieniowa, asystentura osób niepełnosprawnych czy usługi sąsiedzkie.

Należy zwrócić również uwagę, że usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania to forma bardziej przyjazna seniorom niż pobyt w domach pomocy społecznej, jest również formą znacznie tańszą. W związku z powyższym konieczne jest poszerzanie tego rodzaju oferty

pomocowej, między innymi o usługi sąsiedzkie, co powoli objąć pomocą i wsparciem wszelkie osoby tego potrzebujące a tym samym zapewnić komfort pozostania w miejscu ich zamieszkania.

- **Domy Pomocy Społecznej**

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do DPS kierowane są jedynie osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku lub niepełnosprawności, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w miejscu zamieszkania, nawet przy wsparciu w postaci usług opiekuńczych. Kierowanie do DPS odbywa się na wniosek samej zainteresowanej osoby, bądź jej przedstawiciela ustawowego. Ustawa wskazuje również, że osoby niepełnosprawne należy kierować do DPS odpowiedniego typu (zgodnie z rodzajem schorzenia), zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej.

W 2024 roku 13 mieszkańców naszej gminy, przebywało w dziewięciu różnych domach pomocy społecznej o profilu zgodnym z ich schorzeniami. Z uwagi na brak wolnych miejsc w DPS-ach zlokalizowanych na terenie naszego powiatu zmuszeni byliśmy kierować osoby do placówek bardziej oddalonych od miejsca zamieszkania osoby kierowanej, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej w Wielkich Wyrębach 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowych Łosienicach 2 osoby,
- Dom Pomocy Społecznej w Stawiskach 2 osoby,
- Dom Pomocy Społecznej w Kątach 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Strzebielinku 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Kobysewie 3 osoby,
- Dom Pomocy Społecznej w Tolkmicku 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Szpęgawsku 1 osoba,
- Dom Pomocy Społecznej w Stężycy. 1 osoba.

W 2024 roku do DPS nie skierowano żadnej nowej osoby. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w DPS-ach przebywało 12 osób.

Ponoszenie opłat za pobyt w DPS ściśle reguluje ustawa o pomocy społecznej, z której wynika, że osoba skierowana zobowiązana jest pokrywać koszty pobytu w placówce w wysokości 70% swojego dochodu, w dalszej kolejności do odpłatności zobowiązana jest rodzina, natomiast różnicę pomiędzy średnim kosztem utrzymania osoby w DPS a wpłatami dokonanyymi przez klienta i jego rodzinę ponosi gmina, która skierowała daną osobę do placówki. Średni

miesięczny koszt utrzymania mieszkańca domu pomocy społecznej jest corocznie ogłaszany zarządzeniem starosty odpowiedniego powiatu lub uchwałą zarządu stowarzyszenia. W ostatnich latach stawka ta drastycznie wzrasta. Biorąc po uwagę, że dochody klientów nie ulegają tak znaczącym zmianom, zwiększone koszty leżą głównie po stronie gminy. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS w 2024 r. wyniósł 7.116,31 zł (w 2023 r. 6.158,78 zł.), natomiast średni miesięczny koszt odpłatności za 1 osobę ponoszony przez gminę w 2024 r. wyniósł 5.504,54 zł (w 2023 r. 4.748,68 zł). Odpłatność gminy za pobyt w DPS w 2024 roku wyniosła 861.577,62 zł (w 2023 r. 740.794,37 zł.), natomiast wpływy z tytułu odpłatności rodziny (osób zobowiązanych do alimentacji) wyniosły 37.864,92 zł.

Z rozeznania środowiska wynika, że w najbliższym czasie jedna osoba będzie wymagała skierowania do DPS. W związku ciągłym wzrostem kosztów utrzymania mieszkańców DPS, konieczne jest zwiększenie planu finansowego na kolejne lata.

- **Udzielanie schronienia**

Kolejnym zadaniem gminy o charakterze obowiązkowym, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, jest udzielanie schronienia, zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Świadczenie to kierowane jest do osób bezdomnych. Koszty tej formy pomocy pokrywane są ze środków własnych gminy. Pobyt w schroniskach jest odpłatny zgodnie z Uchwałą Rady Gminy podjętą w grudniu 2019 r. Kwota odpłatności uzależniona jest od dochodów uzyskiwanych przez osoby bezdomne. Schronienia udziela się w noclegowniach, schroniskach dla bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, domach samotnej matki oraz innych placówkach o podobnym przeznaczeniu.

W 2024 r. 8 osób bezdomnych z terenu Gminy Somonino przebywało w placówkach zapewniających im schronienie. Koszt opłacenia pobytu w schroniskach w 2024 r. wyniósł 103.570,- zł natomiast odpłatność bezdomnych, stanowiła dochód gminy, który z tego tytułu wynosił 46.303,50 zł.

W lutym 2024 roku przeprowadzono spis osób bezdomnych, objęto nim również punkty zbiorowego zakwaterowania mieszkańców UKR (na terenie gminy mieści się 1 punkt zbiorowego zakwaterowania). Podczas spisu odnotowano 2 osoby bezdomne (dorośli mężczyźni), przebywających w miejscach niemieszkalnych oraz 71 obywateli UKR przebywających w miejscach zbiorowego zakwaterowania. Spośród spisanych obywateli UKR 44 stanowiły kobiety a 27 mężczyźni oraz 32 to dzieci a 39 osoby dorosłe.

- **Ubezpieczenie zdrowotne**

W ramach zadań własnych gminy, zgodnie z ustawą z dn. 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (art. 66 ust. 1) Ośrodek opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne 67 osobom pobierającym zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegającym obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu i wydatkowano na ten cel kwotę 59.816 zł oraz 17 osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach, co stanowiło koszt 16.020 zł.

- **Ustalanie prawa do bezpłatnej opieki zdrowotnej**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. Prawo do świadczeń zdrowotnych określa art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wydawane jest na okres 90 dni.

W 2024 roku wydano w tej sprawie 39 decyzji.

- **Kierowanie do Centrum Integracji Społecznej**

Centrum Integracji Społecznej to instytucja realizująca specjalistyczny program pracy z osobami wykluczonymi społecznie lub zagrożonymi wykluczeniem. Misją CIS jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz działania długofalowe mające wpływ na postawę człowieka i sposób jego funkcjonowania w środowisku. Zadaniem CIS jest odbudowywanie i podtrzymywanie u osób wykluczonych społecznie, zdolności do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych a także samodzielnego poruszania się po rynku pracy, prowadzącego do zatrudnienia w różnych formach, czy u pracodawcy, czy samozatrudnienia (praca na własny rachunek lub w spółdzielni socjalnej). Wielu klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie boryka się z problemem bezrobocia, który często jest kwestią bardzo złożoną i wymaga nie tylko znalezienia miejsca pracy, ale zmotywowania do poszukiwania zatrudnienia, specjalnego przygotowania do podjęcia rozmowy z potencjalnym pracodawcą i funkcjonowania w miejscu pracy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie ściśle współpracuje z funkcjonującym na terenie Gminy Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach. Zgodnie z ustawą o zatrudnianiu socjalnym do zadań GOPS należy kierowanie do CIS, które następuje po sporządzeniu przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego, na podstawie którego diagnozuje się sytuację osoby zainteresowanej udziałem w CIS i opiniuje wniosek o wydanie skierowania a następnie wydawana jest decyzja kierująca do CIS na okres próbny.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie skierował do CIS 23 osoby żaden ze złożonych wniosków nie został zaopiniowany negatywnie.

- **Kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy**

Środowiskowe domy samopomocy, są ośrodkami wsparcia, które służą budowaniu sieci oparcia społecznego i przygotowują osoby przewlekle psychicznie chore i niepełnosprawne intelektualnie do życia w społeczeństwie oraz funkcjonowania w środowisku.

Osoby z niepełnosprawnością psychiczną i intelektualną stanowią znaczną grupę klientów Ośrodka. Ta grupa klientów wymaga specjalnego, zindywidualizowanego podejścia oraz przygotowania zawodowego do pracy z nimi, dlatego też wsparcie oferowane przez ŚDS jest niezwykle istotne.

Na terenie Gminy Somonino funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Rybakach, jest on placówką wsparcia dziennego. Kierowanie do placówki następuje zgodnie z procedurami obowiązującymi w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, opracowanymi na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Po złożeniu wniosku przez osobę zainteresowaną lub jej opiekuna pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i opiniuje wniosek, po czym wydana zostaje decyzja o skierowaniu do ŚDS na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. W tym czasie Kierownik ŚDS powołuje zespół, który opracowuje dla uczestnika indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego na określony czas. W celu kontynuacji uczestnictwa Kierownik ŚDS występuje z wnioskiem do Kierownika GOPS o wydanie kolejnej decyzji kierującej na czas potrzebny do zrealizowania przygotowanego przez zespół planu.

W 2024 roku wydano 25 decyzji kierujących, bądź przedłużających pobyt w ŚDS w Rybakach.

4.4. Inne działania podejmowane w ramach pomocy społecznej

- **Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową na lata 2021-2027**

W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie wraz z Bankiem Żywności w Trójmieście oraz Ochotniczą Strażą Pożarną w Egiertowie kontynuował realizację Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2023.

Celem Programu jest przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym oraz zapewnianie środków towarzyszących, wspierających ich włączenie społeczne. Osoby potrzebujące otrzymywały paczki żywnościowe

obejmujące różne grupy żywnościowe, tj.: artykuły warzywne i owocowe (groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, dżem truskawkowy), artykuły skrobiowe (makaron, mąka, kasza, płatki, herbatniki, kawa zbożowa), artykuły mleczne (ser, mleko), artykuły mięsne (konserwy mięsne i rybne, paszтет), dania gotowe (fasolka po bretońsku) oraz cukier i olej.

Pomoc otrzymywały osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i uzyskujące dochód nieprzekraczający: **2.056,40 zł** w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz **1.590,00 zł** w przypadku osoby w rodzinie. Aby uzyskać wsparcie należało zgłosić się do Ośrodka Pomocy Społecznej w celu uzyskania odpowiedniego skierowania. Skierowanie wydawał pracownik socjalny po zweryfikowaniu sytuacji dochodowej wnioskodawcy.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Gminy Somonino. W roku 2024 r. z programu skorzystały 249 rodziny (700 osób), którym wydano łącznie 24,3 tony żywności.

- **Program wspierania rodzin**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie jest jednym z realizatorów Gminnego Programu Wspierania Rodziny opracowanego na lata 2024 – 2026. Założeniem programu jest tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny poprzez rozwijanie systemu profilaktyki, wsparcia dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W 2024 roku Ośrodek realizował szereg działań wpisujących się w założenia programu, do najistotniejszych należały:

Wsparcie asystenta rodziny

Zatrudnienie asystenta rodziny jest zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadaniem asystenta rodziny jest ułatwianie rodzinom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. W sytuacji kiedy dzieci znajdują się już w pieczy zastępczej rolą asystenta jest działanie na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

Rolą asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawczości, podnoszenie ich samooceny, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny

mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny, zarówno rodziców, jak i dzieci. Podkreślić należy, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, a jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków, czy w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przynosi ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przynosiły zamierzone efekty.

W roku 2024 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Somoninie zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny na umowę o pracę. Wspierali oni swoimi działaniami łącznie 29 rodzin, w których wychowuje się 89 dzieci, w tym osiem rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem.

W 2024 roku uzyskano dofinansowanie do zatrudnienia dwóch asystentów na łączną kwotę 45.991,86 zł.

Program „Za Życiem”

Program „Za Życiem” ma na celu wsparcie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. Zakłada on między innymi:

- przyznawanie jednorazowego świadczenia w kwocie 4.000,00 zł dla rodziców dzieci, w których lekarz stwierdził wady powstałe w okresie ciąży lub podczas porodu;
- opiekę hospicjum;
- dostęp do lekarzy bez kolejek;
- pomoc asystenta rodziny.

W roku 2024 świadczenie to otrzymała jedna rodzina, która nie zgłaszała potrzeby i nie zadeklarowała chęci skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny.

Finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych nakłada na gminę Ustawa z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do zadań gminy należy m.in. współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Gmina wspólnie z powiatem ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2024 Gmina Somonino dofinansowała koszt pobytu 28 dzieci, w tym 20 w rodzinnej pieczy zastępczej i 8 dzieci w domu dziecka i placówkach opiekuńczych. Wydatki na tę formę pomocy wyniosły 694.686,48 zł.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej spadła w stosunku do ubiegłego roku (w 2023 r. w pieczy umieszczonych było 30 dzieci), jednak koszt realizacji tego zadania wzrósł.

Spowodowane jest to znacznym wzrostem kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Wydatkowana w 2024 roku kwota była wyższa o 195.047,48 zł od wydatków poniesionych na ten cel w roku ubiegłym, co stanowi wzrost o 39,04 %.

- **Karta Dużej Rodziny**

Jednym z działań wspierających rodziny wielodzietne jest realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z ofert instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie m.in.: jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunku za usługi telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie a jej wydanie jest bezpłatne. Jedynie w przypadku wniosku o dodatkową formę i wydaniu duplikatu karty pobierane są opłaty. W roku 2024 wydano 154 Karty Dużej Rodziny w wersji tradycyjnej i 159 w wersji elektronicznej. Na dzień 31.12.2024 r. w Gminie Somonino wydano łącznie 3.878 sztuk KDR w wersji tradycyjnej oraz 3.838 w wersji elektronicznej.

- **Zespół Interdyscyplinarny**

Przemoc domowa nadal jest w naszym kraju tematem tabu. Osoby, które jej doświadczają wstydzą się prosić o pomoc, sąsiedzi nie chcą się wtrącać, rodzina często udaje, że nic złego nie zauważa. Tymczasem osoby, które są ofiarami przemocy domowej przeżywają gehennę. Każdego dnia żyją w nieustannym stresie, co niejednokrotnie prowadzi to tragedii.

Dnia 22 czerwca 2023 roku weszły w życie zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmieniając m.in. terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. O przemocy domowej możemy mówić zawsze wtedy, gdy ktoś bliski działając umyślnie i wykorzystując przy tym swoją przewagę (np. siły), narusza czyjeś prawa i dobra osobiste, a także powoduje cierpienie i szkody.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej zobowiązała samorządy do powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. Zadaniem Zespołu jest szybsze i skuteczniejsze podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, wstrzymanie zjawiska przemocy a także

planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”. Realizowane działania są zawsze indywidualnie dostosowywane do potrzeb danej rodziny. Nowa ustawa nałożyła obowiązek powoływania grup diagnostyczno – pomocowych, których zadaniem jest dokonanie oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc a w przypadku potwierdzenia występowania zjawiska przemocy realizacja procedury Niebieskiej Karty.

Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Somonino mieści się w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie i ośrodek odpowiedzialny jest za merytoryczną obsługę zespołu.

Działania realizowane są przez pracowników ośrodka na podstawie Rozporządzenia RM z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty”, jak również na podstawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Pracę z rodziną, w której występuje przemoc rozpoczyna zazwyczaj wypełnienie formularza „Niebieskiej Karty”, po czym zostaje powołana grupa diagnostyczno - pomocowa, składająca się z pracownika socjalnego i funkcjonariusza Policji. Ich zadaniem jest rozpoznanie i wstępna diagnoza sytuacji rodziny. W razie potrzeby skład GDP może zostać poszerzony o przedstawicieli innych instytucji zaangażowanych w pracę z rodziną, bądź mogących udzielić rodzinie pomocy i wsparcia.

W 2024 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Do zespołu wpłynęły 42 „Niebieskie Karty”, w tym 29 wypełnionych przez policję i 9 przez pracowników pomocy społecznej, 4 przez oświatę.

W większości przypadków prace z rodzinami są prowadzone długofalowo, działania ukierunkowane są na poprawę funkcjonowania członków rodziny i na dążeniu do zaprzestania stosowania przemocy. W 2024 r. zorganizowane zostało szkolenie stacjonarne dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno – Pomocowych oraz pedagogów szkolnych „Standardy ochrony małoletnich, tzw. Ustawa Kamilka”, w szkoleniu tym udział wzięło 18 osób. Kolejnych 12 osób uczestniczyło w obowiązkowym szkoleniu dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Diagnostyczno – Pomocowych, obejmującym zagadnienia: profilaktyki przemocy domowej, istoty zjawiska, sytuacji psychologicznej osób doznających i stosujących przemoc, sposobów pracy z osobami uwikłanymi w przemoc, przemocy wobec dzieci oraz osób starszych i niepełnosprawnych, współpracy w zespołach interdyscyplinarnych i grupach diagnostyczno – pomocowych oraz prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy domowej. Szkolenie to zorganizowane było w formie z on – line.

- **Program wspierania rodziny 500+**

Program wspierania rodziny 500+ realizowany był przez Ośrodek jedynie do 31 maja 2022 r., od miesiąca czerwca 2022 r. zadanie to przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W 2024 r. Ośrodek nie przyjmował już nowych wniosków a realizacja programu polegała jedynie na wypłacaniu świadczeń na podstawie wcześniejszych wniosków przyjętych w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji zabezpieczenia społecznego.

W związku z realizacją pomocy w postaci świadczenia wychowawczego w 2024 roku wydatkowano kwotę 1.500,- zł.

- **Program „Czyste Powietrze”**

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach programu można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy wykonanie instalacji centralnego ogrzewania. Dodatkowo można przeprowadzić kompletny audyt energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię ciepłą. W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Zaświadczenia wydawane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej po uprzednim złożeniu wniosku. W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie wydał 435 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

4.5. Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne

Obsługa świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Oznacza to, iż ciężar finansowy w tym zakresie spoczywa na budżecie państwa co do samych świadczeń. Organami właściwymi do załatwiania spraw indywidualnych i wypłaty świadczeń rodzinnych są gminy. Wójt Gminy Somonino działając na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku upoważnił Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania decyzji w tych sprawach. System świadczeń rodzinnych to poza ubezpieczeniowy system świadczeń socjalnych wspierających rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Warto przy tym dodać, iż świadczenia rodzinne stanowią odrębny od świadczeń z pomocy społecznej system, na który składają się zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. W styczniu 2024 r. weszła w życie zmiana do ustawy o świadczeniach rodzinnych, dotycząca przyznawania świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna. Osoby, które nabyły prawo do w/w świadczeń zachowują do nich prawo na starych zasadach. W wyniku zmiany ustawy od stycznia 2024 r. brak jest możliwości złożenia wniosku na specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna, natomiast prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznawane jest do 18 roku życia dziecka, a opiekunowie w trakcie otrzymywania świadczenia mogą podejmować pracę zawodową lub korzystać z innych świadczeń.

W 2024 roku 1056 rodzin otrzymywało zasiłki rodzinne wraz z dodatkami na łączną kwotę 1.726.001,- zł. Świadczeń opiekuńczych na które składają się: zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna wypłacono 687 osobom na łączną kwotę 4.877.518,- zł. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe) została wypłacona na łączną kwotę 85.000,- zł. Natomiast świadczenia rodzicielskie wypłacono 74 osobom na kwotę 455.104,- zł. Natomiast kwota 620.014,- zł została wykorzystana na opłacenie składek emerytalno – rentowych za osoby korzystające ze świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna.

Poniżej przedstawiono zestawienie tabelaryczne wypłaconych świadczeń.

NAZWA ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	LICZBA UPRAWNIONYCH	KWOTA ŚWIADCZEŃ
zasilek rodzinny na dziecko	9.382	1.056	1.335.959,00
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka	32	32	53.000,00
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	306	49	150.400,61
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka	217	27	70.731,06
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	126	20	17.737,52
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	774	89	91.903,60
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	544	604	64.504,00
dodatek do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	2	1	1.733,00
dodatek do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	1.012	160	106.042,00
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2.300	262	252.418,00
zasilek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności	6.405	574	1.320.484,00
Zasilek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia	72	6	16.404,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1.163	103	2.850.254,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	24	2	50.440,00
Zasiłek dla opiekuna	24	2	19.960,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	85	85	115.000,00
Świadczenie rodzicielskie	496	74	461.827,00
Składki emerytalno rentowe dla świadczeniobiorców	857	74	505.959,12

4.6. Fundusz alimentacyjny

Kolejną formą wsparcia realizowaną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ta pomoc finansowa świadczona jest zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodziców na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu wyżej wymienionej ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie dwóch ostatnich miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań

alimentacyjnych. Pomoc w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2024 wypłacono na łączną kwotę 382.700,- zł. Liczba rodzin uprawnionych do pomocy wynosi 58, a liczba dzieci w tych rodzinach 88.

4.7. Ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych

Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna, a nie podlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu objęte są ubezpieczeniem zdrowotnym od wysokości pobieranego świadczenia. W 2024 r. Ośrodek objął tą formą wsparcia 27 osób na łączną kwotę 82.020,60 zł.

4.8. Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie realizował Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2024. Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym a także na prowadzenie bardziej samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia. Adresatami Programu w 2024 r. na terenie gminy Somonino było 29 osób z niepełnosprawnością w tym, 14 osób z znacznym sprzężonym stopniem niepełnosprawności, 13 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 2 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Usługi Asystenta polegały w szczególności na: pomocy w wykonywaniu przez uczestnika czynności dnia codziennego; pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, robieniu zakupów czy korzystaniu z dóbr kultury. Na realizację Programu Gmina Somonino otrzymała dofinansowanie w kwocie 321.927,96 zł ze środków Funduszu Solidarnościowego.

4.9. Opieka wytchnieniowa

W 2024 r. Ośrodek po raz kolejny przystąpił do realizacji programu Opieka Wytchnieniowa. Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z tym orzeczeniem. Stała, osobista opieka nad osobami zależnymi jest zadaniem trudnym. Członkowie rodzin, opiekunowie muszą podporządkować swój dzienny rozkład zajęć wykonywaniu czynności związanych z opieką i pomocą, co najczęściej oznacza życie

w warunkach ciągłego obciążenia psychofizycznego. Wiele osób w takiej sytuacji rezygnuje z udziału w życiu społecznym, zawodowym, zaniedbuje własne zdrowie czy też inne potrzeby oraz całkowicie rezygnuje z indywidualnych aspiracji. Zaangażowanie w sprawowanie opieki często utrudnia podejmowanie innych zadań niezbędnych dla funkcjonowania rodziny i prowadzenia gospodarstwa domowego. Zauważa się również, że kondycja zdrowotna osób sprawujących codzienną długotrwałą opiekę z czasem ulega pogorszeniu, co przekłada się na mniejszą skuteczność, a tym samym obniżenie komfortu życia osoby niepełnosprawnej oraz samego opiekuna. Wobec powyższego konieczne jest objęcie tej grupy osób szczególnym rodzajem wsparcia, w które wpisuje się opieka wytchnieniowa. Ta forma pomocy ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Opieka wytchnieniowa sprawowana jest w dwóch formach: dziennej i całodobowej. W 2024 r. opieką dzienną objętych zostało 16 osób niepełnosprawnych (10 osób dorosłych i 6 dzieci), zapewniając ich opiekunom łącznie 2502,5 godziny opieki wytchnieniowej. Do realizacji tego zadania zatrudniono 5 opiekunek na umowę zlecenie. Opieka całodobowa świadczona była przez Caritas w Kartuskim Hospicjum. Tą formą pomocy objęto 6 osób dorosłych, zapewniając łącznie wsparcie w wymiarze 75 dób.

Na realizację opieki wytchnieniowej wydano łącznie 167.298,11 zł, z czego 113.859,11 zł na opiekę dzienną a 53.488,- zł na opiekę całodobową. Środki na realizację tego zadania w całości pozyskano z budżetu państwa w ramach Funduszu Solidarnościowego.

4.10. Dodatek gazowy

W styczniu 2023 roku weszła w życie ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, tzw. tarcza energetyczna. Obsługę programu powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej. W ramach obowiązującej ustawy, kontynuowane były działania osłonowe dla gospodarstw domowych oraz podmiotów wrażliwych (m.in. szpitale, szkoły, muzea, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, organizacje pozarządowe itp.), które zużywają paliwa gazowe do celów grzewczych. Celem wprowadzonej ustawy było utrzymanie cen gazu, poprzez refundację poniesionych kosztów podatku od towarów i usług (VAT). Program skierowany był

do najbardziej wrażliwych odbiorców paliw gazowych, zużywających paliwa gazowe do celów grzewczych, dlatego też określone zostało kryterium dochodowe, zgodnie z którym dodatek przysługiwał odbiorcom gazu, których przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie przekraczały 2.100 zł, lub 1.500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

Aby otrzymać świadczenie należało w ciągu 30 dni od daty otrzymania faktury dokumentującej dostarczenie gazu złożyć do Ośrodka odpowiedni wniosek wraz z fakturą oraz dowodem zapłaty. Wniosek podlegał weryfikacji w centralnej ewidencji emisyjności budynków CEEB. Wnioski przyjmowane były do 2 listopada 2024 r.

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej **wpłynęło 67 wniosków**, z czego **pozytywnie rozpatrzono 61**. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła **22.802,57 zł**.

4.11. Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy stanowił kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z obowiązującymi przepisami świadczenie przysługiwało gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2.100,- zł w gospodarstwie jednoosobowym lub 1.500,- zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Aby otrzymać dodatek osłonowy należało złożyć w Ośrodku odpowiedni wniosek o jego przyznanie.

Dodatek osłonowy w 2024 r. wynosił:

- 228,80 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

Przepisy przewidywały także podwyższony dodatek osłonowy przysługujący osobom opalającym domy węglem i tak:

- 286,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
- 429,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
- 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób
- 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała tzw. zasada „złotówka za złotówkę”, oznaczało to, że dodatek był przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego. W takim przypadku kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia, minimalna kwota dodatku wynosiła 20 zł.

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej **wpłynęło 1.488 wniosków**, z czego **pozytywnie rozpatrzono 1.278**. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła **537.776,90 zł**.

4.12. Bon energetyczny

Bon energetyczny stanowił jednorazowe dofinansowanie dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Jego celem było wsparcie obywateli w opłaceniu rachunków za energię elektryczną. Program realizowany był w drugiej połowie roku, obejmował rozliczenie rachunków za okres 1 lipiec – 31 grudzień 2024 r. Z bonu energetycznego mogli skorzystać członkowie gospodarstwa domowego, którzy spełniali określone kryteria dochodowe tj.: jeśli miesięczne dochody w gospodarstwie domowym nie przekraczały:

- 2500 zł netto na osobę (w gospodarstwie jednoosobowym),
- 1700 zł netto na osobę (w gospodarstwie wieloosobowym).

Kwota dofinansowania była zróżnicowana w zależności od wielkości gospodarstwa domowego. Jeśli spełnione były kryteria dochodowe, to bon energetyczny przysługiwał w wysokości:

- 300 zł – w przypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 400 zł – w przypadku gospodarstwa domowego, składającego się z 2 do 3 osób,
- 500 zł – w przypadku gospodarstwa domowego, składającego z 4 do 5 osób,
- 600 zł – w przypadku gospodarstwa domowego, składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku, gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i wpisane zostało do CEEB do dnia 1 kwietnia 2024, bon energetyczny przysługiwał w wysokości:

- 600 zł – w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 800 zł – w przypadku gospodarstwa domowego, składającego się 2 do 3 osób,
- 1000 zł – w przypadku gospodarstwa domowego, składającego się z 4 do 5 osób,
- 1200 zł – w przypadku gospodarstwa domowego, składającego się z co najmniej 6 osób.

Wnioski o bon energetyczny można było składać w Ośrodku od 1 sierpnia 2024 r. do 30 września 2024 r.

Na dzień 31.12.2024 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej **wpłynęły 1.322 wnioski**. W 2024 r. rozpatrzono 1.084 wnioski na łączną kwotę **465.490,11 zł.**, pozostałe wnioski rozpatrywane będą w 2025 r. z uwagi na konieczność dalszej ich weryfikacji w KRUS i ZUS.

4.13. Dodatki mieszkaniowe

W kwietniu 2024 r. powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Somoninie nowe zadanie, jakim jest realizacja dodatków mieszkaniowych.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, które ma na celu dofinansowanie pokrycia wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowanym lokalem mieszkalnym.

Zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości, finansowania i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwości organów reguluje Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Dodatki mieszkaniowe realizowane są w całości z zadań własnych. Przyznawane są na podstawie wniosku i deklaracji o dochodach za okres 3 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku wraz z pozostałymi dokumentami tj. zaświadczeniem o wynagrodzeniu, zaświadczeniem z urzędu pracy, oświadczeniami o ponoszonych wydatkach za zajmowany lokal, itp. Złożone wnioski podlegają weryfikacji, w tym sporządzany jest wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania. Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie wywiadu stanowi podstawę do odmowy przyznania świadczenia.

W okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2024 roku do ośrodka złożono 85 wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych i wypłacono świadczenia na kwotę 161.238,24 zł.

4.14. Wsparcie uchodźców z Ukrainy

W 2024 roku Ośrodek kontynuował udzielanie wsparcia uchodźcom z Ukrainy, głównie w oparciu o ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Ośrodek ustalał prawo do świadczeń przysługujących uchodźcom z Funduszu pomocy utworzonego na mocy Specustawy, takich jak:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Świadczenie to przysługiwało

każdemu Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej był uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy i który został wpisany do rejestru PESEL. W 2024 roku wypłacono 1 świadczeń w kwocie 300,- zł.

- Zasiłki stałe – w 2024 roku zasiłki stałe otrzymywało 12 osób z niepełnosprawnością w łącznej kwocie 46.910,88 zł.
- Zasiłki okresowe – w 2024 roku zasiłki okresowe przyznano z uwagi na konieczność leczenia 2 rodzinom na łączną kwotę 804,36 zł
- Dożywianie – posiłki w 2024 roku przyznano 7 dzieciom, w dwóch placówkach oświatowych. Łączna kwota wydatkowana na ten cel wyniosła 6.449,00 zł.
- Świadczenia rodzinne – przyznawane były zgodnie z art. 26 specustawy. Kryteria przyznawania świadczeń rodzinnych były zgodnie obowiązującymi w ustawie o świadczeniach rodzinnych, z jednym wyjątkiem, że przy ustalaniu dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę nie uwzględniano się członka rodziny, który, zgodnie z oświadczeniem osoby ubiegającej się o te świadczenia, nie przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona w 2024 roku wyniosła 89.378,35 zł.

4.15. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami

Współpraca z sektorem pozarządowym odbywa się na zasadach partnerstwa, wzajemnego wsparcia w działaniach, podejmowania przedsięwzięć likwidujących bariery społeczne oraz wspierania inicjatyw sprzyjających wzmocnieniu więzi społecznych i lokalnej solidarności.

W 2024 roku Ośrodek współpracował z różnymi instytucjami w obszarze pomocy społecznej, m. in.:

- Środowiskowym Domem Samopomocy w Rybakach
- Warsztatem Terapii Zajęciowej w Somoninie w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
- Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych, dotkniętych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Oświatowo – Wychowawczych im. Teresy Kras w zakresie organizowania dzieciom wypoczynku.

- Stowarzyszeniem Abstynenckim Kaszuby w Kartuzach w zakresie udzielania schronienia osobom bezdomnym.
- Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Miechowskie w zakresie zapewnienia schronienia osobom bezdomnym.
- Stowarzyszeniem Opiekunczo – Resocjalizacyjnym PROMETEUSZ w Gdańsku w zakresie udzielania schronienia osobom bezdomnym,
- Klubem Wędkarstwa Sportowego „Kaszub” z Somonina podczas organizowania Plenerowego Spotkania Osób z Niepełnosprawnością „Ostrzyckie wędkowanie”,
- Gminnym Ośrodkiem Kultury w Somoninie w zakresie wsparcia i profilaktyki dla rodzin.

4.16. Projekty socjalne

Projekt socjalny jest jednym z narzędzi stosowanym w pracy przez pracownika socjalnego. Stanowi realizację zintegrowanych działań na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w życiu określonych rodzin, środowisk, czy grup społecznych. Planowane działania poprzedzane są diagnozą środowiska, rozeznaniem i analizą potrzeb oraz możliwości. Stosowanie projektowania socjalnego nastawione jest na pobudzanie lokalnej społeczności do aktywności, do wykazywania inicjatywy społecznej oraz przeciwdziałania problemom społecznym obecnym w danym środowisku. Uwzględnia podstawową zasadę w pracy socjalnej, jaką jest zasada pomocniczości, w ramach której instytucje nadrzędne powinny wspomagać, a nie wyręczać jednostki i grupy oraz mobilizować ich potencjał do samodzielnego przezwyciężania trudności.

W 2024 roku Ośrodek realizował następujące projekty:

- **Plenerowe Spotkanie Osób Niepełnosprawnych „Ostrzyckie wędkowanie”**

„Ostrzyckie wędkowanie” jest cykliczną imprezą plenerową, odbywającą się na polu namiotowym „U Stolema” w Ostrzycach. W 2024 roku odbyła się jubileuszowa - dwudziesta edycja wydarzenia. Projekt skierowany jest do społeczności osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia. Głównym jego celem jest wzrost aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz zmiana istniejących i funkcjonujących negatywnych stereotypów dotyczących tych osób. W 2024 roku na zaproszenie ośrodka, przybyło ponad 500 osób z różnych placówek wspierających osoby z niepełnosprawnością. Na uczestników, poza łowieniem ryb, wspólnym śpiewem i zabawą przy muzyce czekało wiele atrakcji. Dużym

zainteresowaniem cieszyły się prezentacje wozów bojowych: strażackiego z OSP w Goręczynie oraz radiowozu z Posterunku Policji w Somoninie, a także samochodów retro: wozu strażackiego i wojskowego ambulansu. Dzięki uprzejmości druhów z OSP chętni mogli popływać motorówką, ugasić pożar przy pomocy makiety treningowej a dla najmłodszych niebywałą atrakcją była możliwość spotkania ze strażacką maskotką - Marshallem. Kolejną atrakcją były przejażdżki konne. Na festynie ponownie zagościły zwierzęta z „Wesołej Zagrody” w Goręczynie oraz psy z „Cztery łapy i ja” ze Smołdzina. Z okazji jubileuszowej edycji „Ostrzyckiego wędkowania” przygotowano skrzynię wspomnień, w której uczestnicy umieszczali różne pamiątki z poprzednich edycji wydarzenia oraz FOTO ściankę, która stanowiła tło do wykonania pamiątkowych zdjęć. Wszystkim gościom zapewniono poczęstunek i jak na jubileuszowe spotkanie przystało pojawił się również ogromny tort.

- **Tłusty czwartek w WTZ**

Obchody „tłustego czwartku” stały się tłem do zorganizowania spotkania dla społeczności osób z niepełnosprawnością. Celem projektu było przedstawienie działalności WTZ w Somoninie oraz zachęcenie osób z niepełnosprawnością, zamieszkujących na terenie Gminy Somonino, do większej aktywności społecznej i zawodowej. Spotkanie odbyło się w miesiącu lutym 2024 r. i wzięło w nim udział 12 osób z niepełnosprawnością zamieszkujących na terenie gminy. Po spotkaniu pięciu uczestników spotkania zadeklarowało udział w zajęciach i stało się uczestnikami WTZ w Somoninie.

- **Koperta życia**

„Koperta życia” to ogólnopolska akcja, skierowana do osób przewlekle chorych, starszych, samotnych i polega na umieszczeniu w specjalnie przygotowanych kopertach najważniejszych informacji o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach na leki, kontaktach do najbliższych, danych osobowych, w tym nr PESEL. Pakiet z takimi informacjami powinien być przechowywany w lodówce, czyli miejscu, które jest prawie w każdym domu i zarazem jest łatwo dostępne. Koperta Życia to akcja do której przystąpienia zachęcają lekarze i pracownicy pogotowia ratunkowego.

Celem projektu jest przeciwdziałanie bezpośredniemu zagrożeniu życia i zdrowia osób starszych, niepełnosprawnych, jak również osób przewlekle chorych oraz umożliwienie służbom medycznym w trakcie wizyty domowej jak najszybsze dotarcie do niezbędnych

informacji na temat stanu zdrowia osób wymagających pomocy medycznej, a tym samym zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie pozyskał 50 kompletów kopert, w 2024 roku rozdysponowano 14 sztuk.

- **Spotkanie przy ognisku**

W lipcu 2024 r. pracownicy Ośrodka zorganizowali rodzinne spotkanie przy ognisku. Celem projektu było wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez wskazywanie możliwości i sposobów na wspólne spędzanie wolnego czasu na świeżym powietrzu. Wspólne gry, zabawy, ognisko, pieczenie kiełbasek i rozmowy sprzyjały integracji i wzmocnieniu więzi rodzinnych. Spotkanie odbyło się na polanie przy leśniczówce „Sarni Dwór”, wzięło w nim udział 38 osób (13 dorosłych i 25 dzieci).

- **„Bądźmy razem”**

„Bądźmy razem” był kolejnym projektem skierowanym do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Celem projektu było zapoznanie rodzin z ofertą Gminnego Ośrodka Kultury. Pracownicy GOK przedstawili uczestnikom swoją ofertę i zachęcali do skorzystania z przedstawionych atrakcji. Spotkanie odbyło się w październiku 2024 r. w siedzibie GOK w Somoninie, wzięło w nim udział 34 osoby (12 dorosłych i 22 dzieci). Podczas spotkania uczestnicy mieli okazję skorzystać z różnego rodzaju rodzinnych gier planszowych, zagrać w bilard, tenisa stołowego oraz cymbergaj. Uczestnikom zapewniono również poczęstunek.

- **Wieczór patriotyczny**

Dnia 13 listopada 2024 roku w sali widowiskowej przy Szkole Podstawowej w Somoninie odbył się pierwszy Wieczór Patriotyczny zorganizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie i Kluby Seniora z Somonina, Goręczyna i Egiertowa. W organizację wydarzenia włączyły się również: Środowiskowy Dom Samopomocy w Rybakach, Warsztat Terapii Zajęciowej w Somoninie, Centrum Integracji Społecznej w Ostrzycach oraz Szkoły Podstawowe z terenu gminy Somonino. Celem projektu była integracja międzypokoleniowa oraz integracja samych seniorów poprzez wspólne celebrowanie odzyskania Niepodległości, jak również współdziałanie instytucjonalne na rzecz społeczności lokalnej. Na zaproszenie

odpowiedziało ok. 180 mieszkańców Gminy Somonino. Spotkanie to zostało bardzo pozytywnie odebrane przez uczestników, padły też propozycje kontynuowania tego wydarzenia w kolejnych latach.

- **Rodzinne spotkanie z książką**

W listopadzie 2024 r. w siedzibie Gminnej Biblioteki Publicznej w Somoninie odbyło się „Rodzinne spotkanie z książką”. Projekt zrealizowany został we współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie i Biblioteki Publicznej w Somoninie.

Celem spotkania było promowanie wśród dzieci przedszkolnych i uczniów młodszych klas szkoły podstawowej książki i biblioteki, wytworzenie pozytywnych motywacji do czytania książek a także wzmocnienie więzi rodzinnych, poprzez spędzenie wolnego czasu na wspólnym czytaniu książek.

Podczas spotkania zaprezentowano dzieciom i ich rodzicom siedzibę biblioteki i przedstawiono bogatą ofertę zgromadzonego księgozbioru. Zapoznano z zasadami wypożyczania i zwrotu książek, podkreślono jak ważne jest dbanie o wypożyczoną książkę aby przez długi czas mogła służyć innym czytelnikom. Dzieci zachwycone były różnorodnością książek, szczególne zainteresowanie wśród najmłodszych wzbudzały książki interaktywne, w formie 3D, oraz książki „samoczytajki”. Następnie bibliotekarka w bardzo ciekawy sposób zapoznała uczestników spotkania z historią biblioteki w Somoninie, można było obejrzeć pierwsze księgi inwentarzowe, a także zaznajomiła z pracą bibliotekarza. Dzieci miały okazję wcielić się w rolę bibliotekarza i samodzielnie wypożyczyć książkę a następnie ją zwrócić. Zarówno dzieci, jak i rodziców zaintrygowała biblioteka i jej tajemnice, dlatego też znalazł się czas na wspólne rozmowy i zadawanie pytań. Na pamiątkę uczestnicy spotkania otrzymali personalizowane zakładki do książek oraz drobne słodkości. Na zakończenie zaproponowano wszystkim mini seans filmowy, rodzice i dzieci wspólnie obejrzeli bajkę „Stoliczku nakryj się”. W spotkaniu udział wzięło 10 osób.

- **Monitoring osób bezdomnych w środowisku lokalnym – edycja II**

Celem realizacji projektu było zapewnienie wsparcia w okresie zimowym osobom bezdomnym, przebywającym w obiektach niemieszkalnych na terenie Gminy Somonino. W ramach projektu pracownik socjalny i dzielnicowy wspólnie monitorowali sytuację osób bezdomnych. Ustalono, że wspólne wyjazdy w teren odbywać się będą w miarę potrzeb oraz sygnałów napływających ze środowiska o osobach bezdomnych, jednak nie rzadziej niż 2 razy w miesiącu. Informację o projekcie przekazano również sołtysom, do których zwrócono się

prośbą o niezwłoczne informowanie pracownika socjalnego o osobach bezdomnych na terenie ich sołectwa. W 2024 roku monitoringiem objęte były 4 osoby bezdomne. W trakcie wizyt sprawdzano ich warunki bytowe i bezpieczeństwo, proponowano wsparcie, informowano o możliwości skierowania do schroniska oraz motywowano do zmiany trybu życia. Pracownik socjalny na bieżąco nawiązywał kontakt telefoniczny z pracownikami placówek (schroniska), sprawdzając czy osoby bezdomne, skierowane przez GOPS nadal tam przebywają i są bezpieczne.

- **Choinka od serca – „Dobro powraca”**

Święta Bożego Narodzenia to czas obecności bliskich, radości bycia razem, odpoczynku od codziennych zmagani i trudności. Nie wszyscy jednak mogą ten czas spędzać w taki właśnie sposób. Dla niektórych, szczególnie osób starszych i samotnych, okres świąteczny to czas samotności, smutku i pustki, dlatego ważne jest aby dostrzec wokół siebie takie osoby i okazać im swoje serce i zainteresowanie. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie obdarowywali mieszkańców gminy pozostających w niekorzystnej sytuacji życiowej, żywą choinką i siankiem na wigilijny stół. Przekazanie choinki sprawiło obdarowanym wiele radości i sprawiło, że przeżyły Święta Bożego Narodzenia w tradycyjnym świątecznym nastroju wzbogaconym zapachem żywego drzewka choinkowego oraz siankiem pod obrusem świątecznego stołu.

Projekt Choinka od serca – „Dobro powraca” powstał dzięki ofiarności rodziny zamieszkującej na terenie Gminy Somonino, która przekazała do Ośrodka 50 okazałych świerków.

5. Potrzeby Ośrodka

W 2025 roku kontynuowane będą zadania wynikające z obowiązku realizacji poszczególnych ustaw oraz innych aktów prawnych, przyczyniające się do poprawy sytuacji życiowej mieszkańców gminy Somonino.

Dla efektywnej realizacji zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie niezbędne będzie:

1. Zapewnienie środków finansowych na zatrudnienie kadry.
2. Zabezpieczenie środków finansowych w wysokości odpowiadającej potrzebom wynikającym z realizacji nałożonych na GOPS zadań, ze szczególnym uwzględnieniem środków na świadczenia z pomocy społecznej w tym:

- a) na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w tym usługi sąsiedzkie,
 - b) na specjalistyczne usługi opiekuńcze w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - c) na zapewnienie całodobowej opieki nad osobami wymagającymi tej formy wsparcia (w DPS, schronisku, domy samotnej matki),
 - d) na finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
2. Utrzymanie dostępności do specjalistycznego wsparcia (głównie psychologicznego dla dorosłych i dzieci).
 3. Zintensyfikowanie działań na rzecz ochrony i wspierania rodzin zagrożonych krzywdzeniem i przemocą.
 4. Zintensyfikowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych i zależnych.
 5. Zapewnienie sprawnej systemu teleinformatycznego tj. komputerów stacjonarnych, serwera wraz z systemami operacyjnymi.
 6. Podejmowanie działań ukierunkowanych na rozwój zawodowy pracowników, bezpieczne warunki pracy i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, w tym zapewnienie pracownikom superwizji oraz wsparcia prawnego.
 7. Dostosowanie siedziby Ośrodka do wymogów dostępności podmiotu publicznego, zwłaszcza w zakresie miejsc parkingowych.